

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060308

DOM
2022-11-28
Stockholm

Mål nr
M 570-19

Sid 1 (9)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-12-28 i mål nr M 2025-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

SMA Mineral AB, 556206-3874
Box 329
682 27 Filipstad

Ombud: S H

Motpart

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 Visby

SAKEN

Anmälan om ändring av täktverksamhet på fastigheten X (numera Y) i Gotlands kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1577757

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

BAKGRUND

SMA Mineral AB (bolaget) bedriver täktverksamhet vid Klintebys stenbrott. För verksamheten finns ett tillstånd som meddelades 2014 av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Stockholms län. Bolaget lämnade 2018 in en anmälan till Länsstyrelsen i Gotlands län (länsstyrelsen) om ändring av täktverksamheten. Ändringen utgörs av uppläggning och lagring av maximalt 80 000 ton bergkrossprodukter i form av kalksten i olika fraktioner på en yta om cirka 1,2 hektar på fastigheten X (numera Y) vid Klintebys stenbrott. Enligt anmälan härrör bergkrossprodukterna från intilliggande befintlig täktverksamhet och körs med hjullastare till upplagsplatsen. Från upplaget kommer bergkross att fraktas med lastbil dels för avsättning lokalt på Gotland, dels till hamn för utskeppning. De maskiner som används i verksamheten är en hjullastare, en borrhög, en grovkross samt utrustning för efterkrossning och sortering. Verksamheten avses pågå under en begränsad tid fram till dess att täktverksamheten tillåter att upplaget flyttar in i själva brytområdet. Enligt anmälan planerades verksamheten vid upplaget pågå till och med den 30 juni 2020.

Länsstyrelsen beslutade den 2 mars 2018 att förbjuda bolaget att bedriva den anmälda verksamheten så länge den saknar tillstånd. Länsstyrelsen förelade samtidigt bolaget att ta bort utbrutet material som lagrats utanför det område som utgör verksamhetsområde enligt befintligt tillstånd för täktverksamheten. Länsstyrelsen förelade bolaget att iaktta försiktighet vid borttagandet för att säkerställa att den underliggande marken inte påverkas, i enlighet med vad som framgår av skälen till länsstyrelsens beslut, samt att genomförandet av åtgärderna ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och dokumenteras. Länsstyrelsen förelade även bolaget att söka tillstånd för den anmälda upplagsverksamheten för det fall att bolaget avser att bedriva den.

Bolaget överklagade länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen som avslog överklagandet. Sedan bolaget överklagat mark- och miljödomstolens dom beslutade Mark- och miljööverdomstolen att vilandeförklara nu aktuellt mål i avvaktan på ett lagakraftvunnet avgörande i Mark- och miljööverdomstolens mål nr M 13523-19. Det

målet avsåg ansökan från bolaget om tillstånd till fortsatt och utökad täktverksamhet samt vattenverksamhet vid Klintebys stenbrott. Bolagets ansökan avslogs av Mark- och miljööverdomstolen i dom som vann laga kraft den 19 maj 2022. Därefter återupptogs handläggningen av nu aktuellt mål.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bolaget har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen i första hand ska ändra mark- och miljödomstolens dom och upphäva länsstyrelsens beslut. I andra hand har bolaget yrkat att den anmälda ändringen ska godtas men att ytterligare försiktighetsmått ska föreskrivas. I tredje hand har bolaget yrkat att beslutet ska upphävas och att ärendet ska återförvisas till länsstyrelsen för föreskrivande av ytterligare försiktighetsmått.

Länsstyrelsen har motsatt sig en ändring av mark- och miljödomstolens dom. I första hand anser länsstyrelsen att Mark- och miljööverdomstolen ska avslå överklagandet, och i andra hand att ärendet ska återförvisas till länsstyrelsen för ny prövning.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bolaget har i huvudsak åberopat samma grunder och omständigheter som i mark- och miljödomstolen, med bl.a. följande tillägg och förtydliganden.

Den anmälda ändringen av verksamheten är sådan att den enligt 1 kap. 11 § 1 miljöprövningsförordningen (2013:251) kan beslutas efter anmälan till tillsynsmyndigheten och att det enligt 1 kap. 4 § första stycket miljöprövningsförordningen saknas skäl för det föreläggande om förbud som länsstyrelsen har beslutat. En upplagsplats för kalksten är i sig inte tillståndspliktig enligt 2–32 kap. miljöprövningsförordningen. Verksamheten vid upplagsplatsen är inte heller av sådan omfattning att den i sig är tillståndspliktig såsom självständig täktverksamhet. Vid anmälan om ändring – i form av adderande av upplagsplatsen – av den redan tillståndsgivna verksamheten ska därmed göras en bedömning av ändringens olägenhet för människors hälsa eller miljön, för att avgöra om ändringen får göras efter anmälan

eller om en ansökan om tillstånd krävs. En sådan bedömning saknas i mark- och miljödomstolens prövning.

Mark- och miljööverdomstolen har redan tagit ställning till frågan om upplagsplatsens olägenhet för människors hälsa och miljön genom sin dom den 3 december 2018 i mål nr P 1688-18, i vilken dom bygglov beviljades för upplagsplatsen. Begreppet olägenhet har samma innebörd i plan- och bygglagstiftningen som i miljöbalken. Det har vidare nu tydligt konstaterats att det inte förekommer vare sig böljeslagsmärken eller skyddsvärda vertikala skärningar på upplagsplatsen. Tidigare verksamhetsutövare vid Klintebys stenbrott har på den aktuella ytan vid upplagsplatsen bedrivit tåktverksamhet – i vart fall sedan 1995 – utan att länsstyrelsen har haft invändningar mot tillåtligheten. Ytan ingår inte i det tillståndsgivna verksamhetsområdet, men den verksamhet som avses bedrivas ingår både i det allmänna villkoret, som anger hur tåktverksamheten ska bedrivas, och i de särskilt beslutade villkoren. Den anmälda ändringen avser inte någon produktionsökning utan endast en mindre upplagsplats i direkt anslutning till tåktområdet. Länsstyrelsens föreläggande om förbud är, särskilt mot bakgrund av Mark- och miljööverdomstolens bedömning i bygglovsprövningen, mer ingripande än vad som är motiverat.

Efter att Mark- och miljööverdomstolen avslagit bolagets tillståndsansökan till utökad tåktverksamhet vid Klintebys stenbrott kommer den tillgängliga ytan för lagring av produkter inne i brottet inte att öka lika snabbt som förväntat. Därför kvarstår behovet av upplagsplatsen ytterligare en tid. Eftersom den nu anmälda verksamheten avsågs pågå till och med den 30 juni 2020 gav bolaget i maj 2020 in en anmälan till länsstyrelsen avseende verksamhet vid upplagsplatsen även efter den 30 juni 2020. För det fall upplagsplatsen måste avvecklas uppstår drifttekniska bekymmer och ökat behov av interna miljöbelastande transporter. Vidare måste vall avlägsnas som lagts upp med syfte att reducera spridning av buller.

Länsstyrelsen har hänvisat till vad som angetts i det nu överklagade beslutet, med följande tillägg.

Den aktuella ändringen är tillståndspliktig i sig, såsom täktverksamhet enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen och 16 kap. 2 § miljöbalken i dess lydelse före den 1 januari 2019. Täktverksamheten är inte avslutad och upplaget omfattas inte heller av gällande tillstånd. Den nu anmälda ändringen står i strid med första stycket i beslutsmeningen i tillståndet för bolagets täktverksamhet samt i vart fall villkor 1 och 3. Därmed är ändringen tillståndspliktig. Lokaliseringen av en verksamhet, däri inbegripet verksamhetsområdet, är en sådan grundläggande fråga som alltid omfattas av tillståndets rättskraft. Ett verksamhetsområde kan därför aldrig utvidgas genom en anmälan. Bolagets verksamhet på den aktuella platsen utgör en förhållandevis stor, permanent och integrerad del av den intilliggande täktverksamheten i form av lager- och omlastningsplats för bergkrossprodukter från täkten och den bör därför omfattas av tillståndet för att få bedrivas.

Vid prövningen av den tillståndsgivna täktverksamheten har platsens lämplighet motiverats bl.a. utifrån att det inte ska uppkomma någon visuell påverkan på landskapsbilden – det ska inte gå att se utifrån att det pågår någon täktverksamhet på platsen – vilket uppnås genom lokaliseringen till ett schakt in i höjdområdet. Detta talar ytterligare för att den anmälda verksamheten medför en ändring av den befintliga verksamheten som är förbehållen en tillståndsprövning och inte kan hanteras som en anmälan.

Bygglovsprövningen saknar betydelse för bedömningen i detta mål. Frågan om omgivningspåverkan har inte prövats uttömmande i det ärendet eftersom prövningen måste ha varit begränsad till de olägenheter som anförts av parterna i det målet. Frågan om olägenheter kan därför inte anses rättskraftigt avgjord.

UTREDNINGEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Mark- och miljööverdomstolen har inhämtat remissyttrande från Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket har anfört i huvudsak följande.

En ändring som innebär att det gällande tillståndet eller särskilda villkor för tillståndet behöver ändras är alltid tillståndspliktig. För att det ska räcka med en anmälan gäller att ändringen i vart fall bara får påverka innebörden i det allmänna villkoret i verksamhetens tillstånd. Endast i det fall ändringen ryms inom tillståndet blir det aktuellt att göra en bedömning i förhållande till 1 kap. 4 § miljöprövningsförordningen. Den anmälda ändringen medför att verksamhetsområdet kommer att utökas i förhållande till täktstillståndet. En utökning av verksamhetsområdet får alltid till följd att det gällande tillståndet behöver ändras. Den anmälda ändringen är tillståndspliktig eftersom den inte ryms inom meddelat täktstillstånd.

Upplaget i sig är inte tillståndspliktigt enligt någon kod i 4 kap. miljöprövningsförordningen. Utifrån handlingarna i målet går det inte med säkerhet att avgöra om ändringen i sig, eller tillsammans med tidigare ändringar, innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Exempel på frågor som inte är tillräckligt beskrivna är innehållet i dagvattnet som kommer att infiltreras i jordbruksmarken samt på vilket sätt infiltreringen kommer att ske. Det går inte heller av materialet att utläsa om det förekommit tidigare ändringar av verksamheten som ska beaktas i prövningen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Kan målet prövas i sak?

Den verksamheten som omfattas av bolagets anmälan var avsedd att bedrivas till och med den 30 juni 2020. Huvudregeln är att det inte är möjligt att få ett överklagande prövat när tiden för åtgärden löpt ut. I detta fall har framkommit att bolaget inkommit med ytterligare anmälan till länsstyrelsen. Även om tiden passerats anser Mark- och miljööverdomstolen därför att bolaget har ett befogat intresse av att målet i dess helhet prövas av Mark- och miljööverdomstolen.

Är den anmälda åtgärden tillståndspliktig?

Den fråga som Mark- och miljööverdomstolen har att ta ställning till i målet är om den anmälda upplagsverksamheten kräver tillstånd eller om det räcker med en anmälan.

En utgångspunkt i miljöbalken är att det ska ske en samlad prövning av verksamhetens totala miljöpåverkan. Prövningen bör därför som huvudregel inte delas upp på olika moment, utan måste ha en sådan omfattning att den kan resultera i de villkor eller föreskrifter som krävs enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler (jfr MÖD 2006:6).

I miljöprövningsförordningen finns bestämmelser om tillståndsplikt för vissa miljöfarliga verksamheter. Krav på tillstånd enligt 1 kap. 4 § miljöprövningsförordningen gäller om ändringen i sig innebär en sådan verksamhet som är tillståndspliktig enligt 2–32 kap. i förordningen eller om ändringen i sig eller tillsammans med tidigare ändringar innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma.

Genom miljöprövningsförordningen genomförs delvis det s.k. Industriutsläpps-direktivet (2010/75/EU) i svensk lagstiftning. Genomförandet av Industriutsläpps-direktivet föregicks av en statlig utredning. I utredningens betänkande framhölls att en ändring av en tillståndspliktig verksamhet som innebär att det gällande tillståndet eller särskilda villkor för tillståndet behöver ändras alltid är tillståndspliktig och att en sådan ändring antingen kräver ett nytt tillstånd till verksamheten eller ett ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 § tredje stycket miljöbalken. Enligt betänkandet får en ändring, för att det ska räcka med en anmälan, alltså bara påverka innebörden i det allmänna villkoret i gällande tillstånd. Samtidigt uttalas i betänkandet att kopplingen mellan rättskraften och det allmänna villkoret är oklar. (Se SOU 2011:86 s. 230 och 297.)

Även i ett senare betänkande har uttalats bl.a. att tillståndets omfattning utgör en ram som verksamhetsutövaren inte får ändra utan tillstånd (se SOU 2022:33 s. 150 ff.). En sådan tillämpning kan förstås som en följd av att ett tillstånd gäller mot alla såvitt avser frågor – exempelvis om en verksamhets omfattning och geografiska läge – som

prövats i domen eller beslutet och därför bara kan ändras genom omprövning eller genom ny tillståndsprövning.

Den nu anmälda verksamheten avser uppläggning av utbrutet material från en befintlig tillståndsgiven täktverksamhet. Den befintliga täktverksamheten bedrivs i direkt anslutning till den anmälda upplagsplatsen. Enligt den beskrivning som finns i anmälan kommer bergkrossprodukterna att härröra från intilliggande befintlig täktverksamhet och köras med hjullastare till upplagsplatsen. Från upplaget kommer bergkross att fraktas med lastbil. Mark- och miljööverdomstolen finner, i likhet med underinstanserna, att upplaget i fråga har ett sådant samband med den befintliga täktverksamheten att den får anses utgöra en del av samma verksamhet.

I täkttillståndet från 2014 preciseras bl.a. verksamhetsområdet. Det anges att verksamhetsområdet omfattar en yta om cirka 90 800 m² med ett brytningsområde på cirka 36 800 m² enligt bilaga 1 till beslutet. På bilagan har verksamhetsområdet avgränsats med koordinater och enligt villkor 3 ska verksamhetsområdet märkas ut i terrängen med väl synliga markeringar innan verksamheten påbörjas. Tillståndet omfattar uttag av sten samt bearbetning, dvs. krossning och sortering av bergmaterial. Av det allmänna villkoret framgår bl.a. att maximalt 40 000 ton bergkrossprodukter läggs upp samt att det vid placering av upplagen eftersträvas att så god bullerskärmmning som möjligt uppkommer mot omgivningen. Att upplagen ska finnas inom verksamhetsområdet är förutsatt genom att tillståndets geografiska omfattning tydligt avgränsats genom tillståndets inledande bestämmelse. Det finns inte stöd för bolagets påstående att den verksamhet som avses bedrivs enligt anmälan ingår i de villkor som anger hur täktverksamheten ska bedrivs. Upplaget är beläget utanför det område inom vilket täktverksamheten får bedrivs enligt tillståndet. Eftersom den anmälda upplagsverksamheten därmed inte omfattas av det gällande täkttillståndet krävs att detta ändras. En ändring av ett tillstånd som innebär att verksamhetsområdet utökas kan inte ske genom en anmälan.

Mark- och miljööverdomstolen finner sammanfattningsvis att eftersom den anmälda upplagsverksamheten utgör del av en sådan befintlig täktverksamhet som avses i 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen och att ändringen medför en utökning av

verksamhetsområdet, kan ändringen inte ske genom en anmälan utan kräver tillstånd enligt 1 kap. 3 § miljöprövningsförordningen. I avsaknad av tillstånd för upplagsverksamheten har det funnits skäl att förbjuda den. Det har även funnits skäl att förelägga bolaget att ta bort utbrutet material som lagras utanför det tillståndsgivna verksamhetsområdet. Förbudet och föreläggandet kan inte anses för ingripande. Överklagandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Margaretha Gistorp, referent, tekniska rådet Torbjörn Johansson samt hovrättsrådet Katarina Welin.

Föredragande har varit Henrik Jansson.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-12-28
meddelad i
Nacka

Mål nr M 2025-18

KLAGANDE

SMA Mineral AB
Box 329
682 27 Filipstad

Ombud: S H

MOTPART

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 Visby

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gotlands läns beslut den 2 mars 2018 i ärende nr 555-215-2018,
se bilaga 1

SAKEN

Anmälan om ändring av täktverksamhet på fastigheten X i Gotlands kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar länsstyrelsens beslut i punkterna 2 och 3 endast
på så sätt att åtgärderna och dokumentation i form av fotografier ska ha utförts av
SMA Mineral senast två månader efter lagakraftvunnen dom eller beslut.

BAKGRUND

Den 19 januari 2018 inkom SMA Mineral AB (bolaget) med anmälan till länsstyrelsen avseende upplag på fastigheten X i Gotlands kommun. Anmälan avsåg ändring av bolagets täktverksamhet utanför tillståndsgivet område.

Länsstyrelsen i Gotlands län (länsstyrelsen) beslutade den 2 mars 2018 att

1. Förbjuda bolaget att bedriva den av bolaget anmälda verksamheten så länge verksamheten saknar tillstånd
2. Förelägga bolaget att senast den 30 april 2018 ta bort utbrutet material som lagras utanför det område som utgör verksamhetsområde enligt Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Stockholms läns tillstånd av den 25 april 2014, i enlighet med närmare anvisningar som framgår av beslutet.
3. Förelägga bolaget att senast den 7 maj 2018 inkomma till länsstyrelsen med dokumentation i form av fotografier som visar att åtgärderna i punkten 2 vidtagits.
4. Förelägga bolaget att söka tillstånd för den anmälda verksamheten för det fall bolaget avser att bedriva den verksamhet som den anmälda ändringen avser.

Bolaget har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har i första hand yrkat att beslutet upphävs i sin helhet, alternativt ändras så att den anmälda ändringen godtas men att ytterligare försiktighetsmått föreskrivs. I andra hand har bolaget yrkat att beslutet upphävs, men att målet återförvisas till länsstyrelsen för föreskrivande av ytterligare försiktighetsmått.

Bolaget har till stöd för sin talan i huvudsak anfört följande. Den anmälda ändringen av verksamheten är sådan att den enligt 1 kap. 11 § 1 miljöprövningsförordningen (2013:251) kan beslutas efter anmälan till tillsynsmyndigheten. Det saknas skäl för det föreläggande om förbud som länsstyrelsen har beslutat. Förelägganden får inte omfatta mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet.

Verksamheten vid upplagsplatsen kan i avvaktan på kommande tillståndsprövning bedrivas med samma villkor som idag gäller för täktverksamheten.

Den tidigare verksamhetsutövaren, AB Schübergs Gräv och Schakt, ansökte 2009 om bygglov för en upplagsplats på åkermark i anslutning till stenbrottet. Ansökan blev av någon anledning liggande men den 3 maj 2017 beviljade byggnadsnämnden vid Region Gotland det sökta bygglovet. AB Schübergs Gräv och Schakt gjorde även en anmälan enligt miljöbalken av upplaget, som avsåg asfalt och bergkrossprodukter från täkten, som länsstyrelsen inte haft något att erinra mot.

Länsstyrelsen informerade den 1 juni 2017 om att bolaget på nytt ska anmäla upplagsplatsen enligt miljöbalken, vilket bolaget har efterkommit. I oktober 2017 beslutade länsstyrelsen bl.a. att förelägga bolaget att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. 6 § miljöbalken, vilket grundades på ett tillsynsbesök där det kunnat konstateras att ett riksintresseområde för naturvård (böljeslagsmärken) hade skadats på upplagsplatsen. Sedan bolaget presenterat en utredning för länsstyrelsen som visar att länsstyrelsen har gjort en feltolkning av riksintressets skyddsvärde på platsen har länsstyrelsen genom underrättelse den 26 februari 2018 medgivit att besluten grundar sig på ett missförstånd och uttryckligen angett att underrättelsen kan användas för att bolaget inte ska lida någon rättsförlust.

Bolagets ombud har bl.a. varit i telefonkontakt med ansvarig handläggare vid länsstyrelsen och diskuterat hur bolaget ska hantera föreläggandet, eftersom det inte anges någon tidsfrist i föreläggandet och eftersom bolaget redan har påbörjat en tillståndsprövning avseende den fortsatta verksamheten vid Klintebys stenbrott.

Telefonsamtalet resulterade i att ett lämpligt sätt att gå vidare i frågan var att göra en anmälan om ändring av det nu gällande tillståndet för stenbrottet, i avvaktan på kommande tillståndsprövning. Länsstyrelsens besked och inställning i fråga om verksamheten vid upplagsplatsen har varit minst sagt svårtolkade och närmast vilseledande. Bolaget påstår inte att ett telefonsamtal ändrar giltigheten av ett beslutat föreläggande, men finner länsstyrelsens agerande oförutsägbart.

Bolaget har genomfört en undersökning av upplagsplatsens uppbyggnad och geologiska lagerföljd. Förekomst av böljeslagsmärken på upplagsplatsen kan i och med undersökningen betraktas som utesluten. Dessutom förstärks bolagets uppfattning att området för riksintresset i täktområdet (delområde 50 C) har ritats efter en flygbild, där det vita kalkstensområdet inklusive upplagsyta har fått representera kalkbrottet, och att det alltså har avgränsats utan geologisk detaljkunskap.

Riksintresset vid kalkbrottet avser att skydda vertikala skärningar genom kalkstenslagren, av intresse bl.a. för studier i geologi, och skapade av själva täktverksamheten. Påstådda böljeslagsmärken är istället lokaliserade till området för Klintebys gård, dvs. länsstyrelsen har vid sin bedömning förväxlat riksintressets delområde 50 B och 50 C.

I och med bolagets verifiering av den geologiska lagerföljden och att varken böljeslagsmärken eller någon annan berggrundsblottning förekommer på platsen kvarstår inte längre någon osäkerhet kring vilka omständigheter som har medfört att även upplagsplatsen ingår i det utpekade området.

Mark- och miljööverdomstolen har efter bolagets överklagande beslutat att meddela prövningstillstånd i den parallella frågan om bygglov för upplagsplatsen (mål nr P 1688-18), och byggnadsnämnden, Region Gotland, har i det målet medgett bolagets talan och anfört att beslutet att bevilja bygglov var riktigt. Mark- och miljööverdomstolen har därefter i dom den 3 december 2018 ändrat mark- och miljödomstolens dom och fastställt nämndens beslut att bevilja ansökan om bygglov. Detta mot bakgrund av det genom utredningen får anses klarlagt att det inte finns några böljeslagsmärken eller berggrundsblottningar i form av vertikala skärningar på det plana område som ansökan avser. Bolagets ansökan ansågs därför inte innebära en påtaglig skada på riksintresset för naturvården.

Länsstyrelsen har i dess överlämnandeskrift till domstolen motsatt sig att beslutet ändras och i huvudsak anfört följande. Den anmälan som bolaget hänvisar till är

gjord av verksamhetsutövaren AB Schübergs Gräv och Schakt avsåg lagring av schaktmassor från ett projekt i Visby, inte bergkrossprodukter från den intilliggande täkten.

De uppgifter som tillkommit i ärendet rör förekomsten av böljeslagsmärken på platsen för upplaget. Platsen är dock alltså utpekad som av riksintresse för naturvård, och länsstyrelsen bedömer att det fortfarande inte är klarlagt vilka omständigheter som medfört att platsen utpekats som riksintresse.

Länsstyrelsen kan inte ändra giltigheten av ett beslutat föreläggande genom ett telefonsamtal eller i förväg ta ställning till hur en eventuell anmälan kommer att hanteras.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen finner i likhet med länsstyrelsen att upplaget utgör del av den intilliggande pågående täktverksamheten som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Mark- och miljödomstolen delar vidare länsstyrelsens bedömning att upplaget inte ingår som en del av bolagets verksamhet som omfattas av befintligt täkttillstånd.

Mark- och miljödomstolen finner mot denna bakgrund att länsstyrelsen haft skäl för sitt beslut och att de försiktighetsåtgärder som länsstyrelsen beslutat om är lämpliga. Vad bolaget har anfört hos mark- och miljödomstolen medför inte någon annan bedömning.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att tidpunkten har passerat för när länsstyrelsens föreläggande enligt punkterna 2 och 3 senast ska vara uppfyllt. Mark- och miljödomstolen finner att den tidsram som länsstyrelsen har beslutat om är rimlig men att tiderna för när föreläggandet ska ha efterkommit ska flyttas fram på det sätt som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (MMD-02)

Överklagande senast den 18 januari 2019. Prövningstillstånd krävs.

Sanna Dixelius

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Sanna Dixelius, ordförande, och tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna I. Andersson.